

عزم تلویزیون برای اصلاح سبک زندگی

در پی سخنان رهبر معظم انقلاب مبنی بر توجه به سبک زندگی اسلامی - ایرانی، تلویزیون برنامه‌سازی در این بخش را جزو اولویت‌های خود قرار داده و اکنون شبکه‌های مختلف تلویزیون تولید برنامه‌هایی با موضوع توجه به سبک زندگی اسلامی - ایرانی را آغاز کرده‌اند.

ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی از اولویت‌های اصلی رسانه ملی است

عزم تلویزیون برای اصلاح سبک زندگی

در پی سخنان رهبر معظم انقلاب مبنی بر توجه به سبک زندگی اسلامی - ایرانی، تلویزیون برنامه‌سازی در این بخش را جزو اولویت‌های خود قرار داده و اکنون شبکه‌های مختلف تلویزیون تولید برنامه‌هایی با موضوع توجه به سبک زندگی اسلامی - ایرانی را آغاز کرده‌اند.

چندی پیش رئیس سازمان صدا و سیما با اشاره به سخنان رهبر معظم انقلاب درباره سبک زندگی، گفت: «#171 بخش مهمی از ارائه سبک زندگی اسلامی-ایرانی در آثار نمایشی قابل تبلور است.»

همچنین معاون سیما در اولین نشست چشم‌انداز دوسالانه برنامه‌های نمایشی توجه به سبک زندگی اسلامی ایرانی را با محوریت خانواده از سیاست‌های تلویزیون دانست و گفت: «#171 تأکیدات رهبر معظم انقلاب در خصوص سبک زندگی اسلامی-ایرانی وظیفه ما را دوچندان کرده و رسانه اکنون با توجه به این موضوع و با محوریت خانواده بسامان، در تدارک تولیدات ارزشمند و تاثیرگذار است.»

خانواده ایرانی گسترده است

مریم جلالی، مدیر گروه خانواده شبکه دو با بیان این که یکی از مهم‌ترین راهبردهای گروه خانواده پرداختن به سبک زندگی با چهار محور دین، اخلاق، امید و آگاهی در خانواده ایرانی است به جام‌جم گفت: دو برنامه در شبکه دو با این مضامین به نام‌های «#171 فامیل بزرگ» و «#171 ماجرا» در دست تولید است. همچنین سری جدید «#171 خونه زندگی» که به طور مشخصی به خانواده‌های ایرانی و سبک زندگی آنها می‌پردازد با بخش‌های متنوع و جدید از هفته آینده پخش می‌شود.

وی ادامه داد: برنامه «#171 فامیل بزرگ» با محور «#171 خانواده ایرانی گسترده» ساخته می‌شود. بسیاری معتقدند خانواده بزرگ ایرانی از حالت گسترده به هسته‌ای تغییر شکل داده است، این برنامه درصدد بیان این موضوع است که خانواده ایرانی هنوز هم گسترده است و همه اعضای دور و نزدیک اهمیت ویژه‌ای در آن دارند. «#171 فامیل بزرگ» که از پانزدهم اسفند از شبکه دو پخش می‌شود، به معرفی مناسک عید نوروز در میان خانواده‌های ایرانی می‌پردازد.

جلالی افزود: از آنجا که نوع توجه به اشیا یکی از ویژگی‌های سبک زندگی است در برنامه «#171 ماجرا» به این موضوع می‌پردازیم که هر وسیله‌ای با ورود به زندگی انسان‌ها، فرهنگی را هم به یک خانواده تحمیل می‌کند.

در برنامه «#171 ماجرا» با تهیه گزارش‌های ده‌دقیقه‌ای به چگونگی انتخاب و استفاده از اشیا در خانواده و تبدیل آنها به تهدید یا فرصت پرداخته می‌شود.

محمدرضا معصوم‌زادگان، مدیر گروه فیلم و سریال شبکه تهران با اشاره به این که این شبکه مختص مخاطبان کلانشهر تهران است و می‌تواند الگوی سبک زندگی مناسبی را به بینندگان این شبکه معرفی کند، درباره برنامه‌هایی که با مضمون سبک زندگی در این شبکه تولید می‌شود به جام‌جم گفت: برنامه‌ای ترکیبی با نام «#171 سبک زندگی» در گروه اجتماعی شبکه پنج در دست تهیه است. این برنامه در بخش‌های مختلفی از جمله گفت‌وگو، گزارش و بخش‌های نمایشی به معرفی و تحلیل سبک زندگی اسلامی - ایرانی می‌پردازد.

وی افزود: همچنین سعی داریم در سایر برنامه‌های این شبکه از جمله برنامه «#171 تا نبایش» و برنامه‌های کودک نیز به مفهوم سبک زندگی بپردازیم و جنبه‌های مختلف آن را از بعد اجتماعی و خانوادگی در برنامه‌های مختلف مورد توجه قرار دهیم.

معصوم‌زادگان با اشاره به اهمیت ارائه یک الگوی مناسب در آثار نمایشی گفت: شبکه تهران با تهیه و پخش سریال‌هایی از جمله «#171 تکیه بر باد»، «#171 مهمان ویژه» و «#171 دختران حوا» وارد مقوله حساس و البته سرنوشت‌ساز سبک زندگی شده است.

ما سعی کردیم در خلال این سریال‌ها الگویی هر چند جزئی از سبک زندگی اسلامی - ایرانی به بینندگان ارائه دهیم.

وی ادامه داد: در سریالی به نام «#171 تهران پلاک یک» که در حال حاضر در مرحله تصویربرداری است، به بعد اجتماعی سبک زندگی پرداخته می‌شود و مقوله حق و تکلیف، رعایت حق همسایه‌ها و وظیفه‌ای را که آنها در قبال هم دارند در قالب قصه‌ای جذاب در دست تهیه داریم.

معصوم‌زادگان در پاسخ به این پرسش که مخاطب هدف شما در تهیه آثار نمایشی چه کسانی هستند و آیا در این زمینه نگاهی به مخاطبان کودک نیز دارید، گفت: مسلماً جامعه هدف شبکه تهران در وهله اول شهروندان تهرانی هستند و رویکرد برنامه‌سازی در این شبکه تحت‌تاثیر نظرات این مخاطبان صورت می‌گیرد؛ اما با توجه به این که آموزه‌های الگویی زندگی اسلامی - ایرانی از همان دوران کودکی باید مورد توجه قرار گیرد.

همکاران ما در گروه کودک هم با توجه به این رویکرد برنامه‌هایی را تولید می‌کنند. به طور مثال مجریان با بیانی ساده و در خلال برنامه‌های کودک به آموزش مهارت‌های زندگی می‌پردازند و با انتخاب کارتون‌ها و نمایش‌های متناسب با این موضوع سعی در انتقال این مفهوم به کودکان دارند.

محلوجیان: سبک زندگی اسلامی - ایرانی در آثار من نهادینه شده است

بسیاری از سریال‌های تلویزیون تا به حال سبک زندگی را مورد توجه قرار داده است. سریال‌های «#171 پیدرسالار» و «#171 زیرتیغ» از جمله این آثار است که با توجه به مفهوم سبک زندگی و به تصویر کشیدن خانواده‌های سنتی ایرانی و آموزه‌های اسلامی تولید شد و توانست بینندگان زیادی را به خود جذب کند.

علی‌اکبر محلوجیان، نویسنده هر دو سریال از آن نویسندگانی است که سبک زندگی سنتی را به نوعی در همه فیلمنامه‌هایش وارد کرده است.

وی در رابطه با لزوم توجه به این مفهوم در فیلمنامه‌های آثار نمایشی به جام‌جم گفت: در همه نوشته‌های من اثری از صفا و صمیمیت زندگی سنتی پدر و مادرمان دیده می‌شود، چرا که این سبک زندگی روی من تاثیر زیادی گذاشته و به عنوان یک اصل در من نهادینه شده است.

محلوجیان افزود: به نظر من بهترین نوع سبک زندگی روشی است که مبتنی بر آموزه‌های اسلامی - ایرانی باشد. البته در شرایط امروز شاید نتوان همه این مولفه‌ها را رعایت کرد. مثلاً آموزه‌های داریم که همسایه باید از همسایه باخبر باشد، اما در یک آپارتمان 40 واحدی و با مشغله کاذبی که انسان مدرن دچار آن شده، عملاً کمتر همسایه‌ای فرصت می‌کند که درباره همسایه‌های خود شناخت پیدا کند. به همین دلیل معرفی سبک زندگی اصیل ایرانی در یک سریال به نوعی از مد افتاده و قدیمی جلوه می‌کند.

وی در عین حال با اشاره به این‌که مردم‌داری، معرفت، بخشش، بزرگواری، خانواده‌دوستی، دروغ نگفتن و... از آموزه‌هایی است که هیچ وقت تحت تاثیر شرایط زندگی قرار نمی‌گیرد و قدیمی نمی‌شود، گفت: معتقدم 90 درصد جامعه ما همین آدم‌هایی هستند که در نوشته‌های من مورد توجه قرار گرفته‌اند؛ یعنی افرادی اخلاق‌مدار و درستکار که الگوی دیگران هستند.

وی درباره نمونه‌های موفق سریال‌هایی که بتازگی به موضوع سبک زندگی پرداخته است، گفت: متأسفانه نمی‌توانم کار موفقی در این زمینه نام ببرم، چرا که به نظر من مهم‌ترین ضعف این سریال‌ها در پرداختن به سبک زندگی سنتی ایرانی این است که اندیشه متقن و محکمی پشت این‌گونه آثار دیده نمی‌شود. موضوع این است که نویسندگان این آثار باید با سبک زندگی اسلامی - ایرانی به طور کامل آشنا باشد.

باید به سمت ایرانیزه کردن سریال‌ها حرکت کنیم

اسماعیل عقیقه، تهیه‌کننده تلویزیون که تا کنون سریال‌های «#171 میوه ممنوعه»، «#171 رسم عاشقی» و... را تهیه کرده با اشاره به این‌که مفهوم سبک زندگی بسیار کلی و انتزاعی است و ممکن است تحت تاثیر مولفه‌های بسیاری قرار گیرد به جام‌جم گفت: متأسفانه برخی آثار نمایشی ما به دلیل این‌که در روش بازیگری، کارگردانی و اجرای صحنه‌ها، ناخودآگاه تحت تاثیر آثار نمایشی غربی و هندی قرار می‌گیرد، تصویری غیرواقعی از یک کار ایرانی ارائه می‌دهد.

وی با اشاره به این‌که ما باید در سریال‌ها به سمت ایرانیزه شدن روایت پیش برویم، افزود: گاه به خاطر تقلید ناخودآگاه کارگردانان از

برخی تکنیک‌های غربی میزانش، بیننده ایرانی آن طور که باید با صحنه‌ها و سکانس‌های سریال ارتباط برقرار نمی‌کند و احساس می‌کند که یک سریال نمایشی و دور از واقع را تماشا می‌کند.

این تهیه‌کننده ادامه داد: مصداق بارز این موضوع طرح برخی حرکاتی است که کل کار را تحت تاثیر قرار می‌دهد. به طور مثال وقتی بازیگری پشت به شخص روبه‌رو دیالوگش را می‌گوید یا بازیگری قدم‌زنان دیالوگش را تکرار می‌کند، برگرفته از یک سبک ادبیات نمایشی غربی است که متأسفانه در ایران نیز نفوذ کرده و گاهی باعث عدم ارتباط مخاطبان با سریال می‌شود.

عفیفه با اشاره به این‌که کیانوش عیاری، اصغر فرهادی و رضا میرکریمی از آن دسته کارگردانانی هستند که در روایت و ساخت یک کار کاملاً ایرانی موفق عمل می‌کنند، گفت: گاهی برخی از سریال‌ها صرفاً برای خلق یک فضای کم‌دی به سمت لودگی می‌روند. نشان دادن تصویر فردی با پیژامه که برای ایجاد خنده دائم به سر و کله فرد دیگری می‌زند و براحتی به او توهین می‌کند به نظر من نشان‌دهنده فرهنگ مشخص یک ایرانی نیست و باید بشدت از انتشار این‌گونه صحنه‌ها بپرهیزیم.

وی با اشاره به این‌که شعارزدگی رابطه مستقیم با روشی دارد که برای روایت یک داستان انتخاب می‌کنیم، گفت: هر چقدر به سمت شعارزدگی و ارائه شعارهای ناهماهنگ با فرهنگ ایرانی حرکت کنیم، بیننده نیز ارتباط کمتری با این گونه آثار برقرار می‌کند. عفیفه با بیان این‌که آثار نمایشی تلویزیون در بهترین حالت خود می‌تواند یک سبک زندگی سعادت‌مندان را که در جامعه وجود دارد به بهترین شکل بازنمایی کند، گفت: این مهم تحقق پیدا نمی‌کند، مگر این‌که کارگردانان ما تجربه کار در این سبک را کسب کنند.

مهرآوه فردوسی / گروه رادیو و تلویزیون